Raksa nuoret

02|2017

Splättismestarit areenalla

Kiihkeät pelit ja jälkipuinnit

Monta tietä luottamustehtäviin

Raksanuoret työsuojeluvaltuutettuina ja luottamusmiehinä

RAKSANUORTEN VALTAKUNNALLINEN TOIMINNANSUUNNITTELU

YKSITYISKEIKALLA:

ASTE

Katso tarkemmat lisätiedot ja ilmoittaudu mukaan vuoden suurimpaan tapahtumaan:

www.bit.ly/raksatahko

RAKSANUORET

18

1.-3.12 @TAHKO

TAHKO SpaHotel

Sisältö 2/2017

4 Kuka, mitä, häh?

5 Ajankohtainen kakkonen
Millainen olisi paluu ”vanhoihin hyviin aikoihin” ennen ammattiliittoja?

6 (r)Actionia
Nuorisokurssi Tukholmassa, Maailma kylässä Helsingissä ja curlausta Laukaassa.

7 Elämää työpäivän jälkeen?
Saara Mustakallio pääsi kunnanvaltuustoon.
Paavo Niemi viettäisi kalassa vaikka koko kesän.

8–10 Vähän väriä poskiin
Raksanuorten splättismestaruus ratkesi keskisuomalaisen metsän siimeksesssä.

11–12 Mun juttu
Eerikki Pekkola päätti satsata pikajuoksuun tosissaan.

13 Työmaa-aitojen sisäpuolella
Työsuojeluvaltuutetuksi tai luottamusmieheksi voi päätyä monella tapaa.

14–15 KVG, Raksajekku ja sarjis

16–17 Tuunari
Marko Natri harrastaa driftausta ja haaveilee kisoista Japanissa.

18 Sattuuhan sitä
... vaikka ei pitäisi.
Rakennusliitto ajaa jäsentensä oikeuskeissejä laidasta laitaan.

ANTTI KARPPINEN

6 Nuorisokurssilla opeteltiin muun muassa kuvaamaan virtaavaa vettä.

RAKSANUORET

8 Pohjoisen joukkue vetäytymässä kentältä taukopaikalle ekojen erien jälkeen, taistelu jatkuu.

Oikaisut: Raksanuoret -lehden numerossa 01/2017 sivun 6 kuvassa on Pyry Kasurinen, ei Kärkkäinen. Sivulla 13 haastateltu Laura Paloniemi on rakennusinsinööri-, ei rakennusmestariopiskelija. Lisäksi Raksanuoret -lehden numerossa 2/2016 sivulla 15 väitettiin lv-miesten olevan parhaita rakastajia, vaikka vilpitön tarkoitus oli kehua komeita ja avoimia iv-miehiä.

Pääkirjoitus
Suvi Partinen

Turvallisuus on asenne

Kuluvana vuonna raksalla on sattunut useita vakavia loukkaantumisia ja jopa kuolemaan johtaneita työtapaturmia. Iskuja, kaatumisia, tippumisia ja hautautumisia – vain muutamia mainitakseni. Asioita, joita tuskin kukaan meistä haluaisi kokea niiden 40 tunnin sisällä, jotka työmaalla keskimäärin tulee viikon aikana vietettyä.

Nämä pysäyttävät onnettomuudet osoittavat selkeästi sen, että turvallisuuden eteen on vielä paljon tehtävää, vaikka tilanne on vuosien ja vuosikymmenten aikana parantunutkin huomattavasti. Siinä, missä turvavarusteiden ja henkilösuojainten kehitys on edennyt huimilla harppauksilla, on asennepuoli laahannut.

Kypärä sentään sujahtaa päähän nykyisin melko vaivattomasti firmasta ja työmaasta riippumatta ja alkuun hankaliksi koetut suojalasitkin ovat kehittyneet niin, että niiden kanssa töiden tekeminen onnistuu kosteammissakin olosuhteissa. Harva enää kritisoi turvajalkineidenkaan tarpeellisuutta.

Silti yhä otetaan aivan liian suuria riskejä ja valitettavasti juuri niiden työvaiheiden osalta, joissa pienikin lipsahdus tai varomaton toiminta voi aiheuttaa suuria vahinkoja. ”Annahan tänne ne tikkaat, ei tässä telineitä aleta siirtämään”, ”juu on mulla valjaat, autossa”, ”siis tää kaivantohan täytetään ihan kohta, turha alkaa enempiä tukemaan”...

Tuskin meistä kukaan toivoo, että tuollaiset lausahdukset jäisivät viimeisiksi sanoiksi. Siksi on äärettömän tärkeää, että jokainen työmaalla miettisi, onko tehnyt kaiken voitavansa turvallisuuden eteen. Työnantajan velvollisuus on tarjota puitteet ja varusteet, loppu on pitkälti myös duunarista itsestään kiinni.

Kuka, mitä, häh?

Jani Hiltunen, 34
Rakennusmies,
Jyväskylä

Moi! Ensikosketukseni rakennusalalle sain 13 vuotta sitten isän kautta ja sillä reissulla ollaan vieläkin. Kävin välissä aikuiskoulutuspuolella rakennusalalle valmistavan koulutuksen Pieksämäellä, vuonna 2007. Töitten perässä muutin vielä samana vuonna Jyväskylään.

Tällä hetkellä työssäkäynti on Tampereen lähellä Nokialla, jossa on meneillään uudiskerrostalotyömaa. Myös saneerauskohteet ovat tulleet tutuiksi. Linjasaneerauksia ja kirkkoja on tullut vuosien saatossa tehtyä.

Ensimmäinen Raksanuorettapahtumani oli pikkujoulut Jyväskylässä vuonna 2015. Kyllähän se jännitti lähteä mukaan, kun kaikki olivat minulle tuntemattomia, mutta päiväkään en ole katunut. Harmittaa, kun olen ollut myöhäisherännäinen näihin tapahtumiin. Porukka on ollut mahtavaa.

Kati Kuusisto, 32
Putkiasentaja,
Tampere

Entinen ammatti alkoi siinä määrin ahdistaa, että päädyin vaihtamaan lähihoitajan työt putkarin tutkintoon. Vaihto kannatti, sillä rakennusala tuntui heti omalta, vaikka entinen puukäsityön opettaja saattaisi toista mieltä ollakin. Fyysinen työ, oman kädenjäljen näkeminen sekä vaihtelevat työtehtävät pitävät työn mielekkäänä.

Raksanuorten toimintaan lähdin tutustumaan Rukan reissulla, Pohjois-Suomen tapahtumasuunnittelun merkeissä. Porukka oli mahtavaa ja viikonloppu oli täynnä vauhtia ja vaarallisia tilanteita. Oli sinne sekaan yritetty asiallista ohjelmaakin ripotella. Aion jatkossakin olla mukana Raksanuorten toiminnassa, iän sallimissa rajoissa.

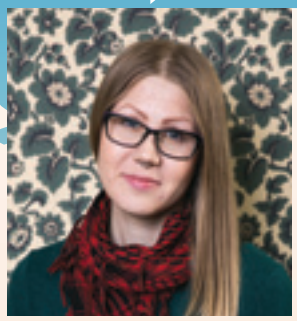

Henna Kinnunen, 29
Rakennusmaalari,
Tampere

Lähdin rakennusalalle ikään kuin vahingossa. Tampereelle muuttaessani tarvitsin opiskelupaikan. Muistin katsoneeni joskus ulkomaalaria työnteossa ja ajatelleeni sen näyttävän kivalta, joten miksipä en kokeilisi!

Opiskelujen jälkeen pääsin työharjoittelun kautta töihin ja samassa firmassa olen ollut nyt viisi vuotta. Ulkomaalauksia en tosin ole tehnyt, vaan työt ovat lähinnä sisämaalaustöitä uudisrakennuksilla.

Vapaa-aikani saan kulutettua tallilla ja lännenratsastuksen parissa, sillä ostin juuri ensimmäisen oman hevoseni. Raksanuorten juttuihin päädyin mukaan, kun lähdin toissa kesänä Super-Raksapäiville mukaan, jotta pääsisin hyppäämään benjihypyn. Reissussa oli sen verran mukavaa, että olen mahdollisuuksien mukaan lähtenyt mukaan myös muihin Raksanuorten tapahtumiin.

Jari Kapanen, 30
Talonrakentaja,
Savonlinna

Heps! Rakennusala lankesi itselleni melko luontaisesti isän ja ukin kirvesmiestaustan kautta. Peruskoulusta menin suoraan ammattikouluun ja töihin pääsin suoraan työharjoittelun kautta.

Vapaa-ajalla treenaan Suio Ryu®:ta, jonka löysin jo nuorempana virinneen kiinnostuksen kautta Japaniin. Suio Ryu® on sotataitojen koulukunta, joka sisältää 1600-luvun Japanissa samuraiden harjoittamia asetekniikoita.

Mielenkiintoihini kuuluu myös erilaisten anime-sarjojen seuraaminen, pääasiassa seuraan historiallisia tai fantasiatyylisiä sarjoja. Myös luonto ja mökkeily kuuluvat lähelle sydäntä.

Ensikosketukseni Raksanuoriin sain, kun Nikolta tuli viesti mahdollisuudesta päästä vaellusreissulle Ruunaankoskille. Lähdin mukaan sinne pääasiassa vaelluksen vuoksi. Reissun aikana kumminkin huomasin porukan hyväksi ja meillä oli erittäin hauska ja mukava reissu. Myöhemmin olen ollut mukana parilla muulla reissulla ja jatkossakin aion osallistua toimintaan.

Rakennusliitto

RAKENNUSLIITON NUORTEN JÄSENLEHTI 02/2017

JULKAISIJA Rakennusliitto Ry nuorisotyöryhmä **PÄÄTOIMITTAJA** Suvi Partinen **TOIMITUSPÄÄLLIKKÖ** Ida Kuikka **TOIMITUSSIHTEERI** Emilia Kukkala **TAITTO** Malla Vartiainen **KIRJOITTAJAT JA KUVAAJAT** Erno Alanko, Thomas Forsander, Ali Haidary, Sami Hietanen, Jani Hiltunen, Hannu Huupponen, Martti Juonoja, Jari Kapanen, Antti Karppinen, Marko Karvonen, Pyry Kasurinen, Aki Kettunen, Henna Kinnunen, Ilkka Kivimäki, Milja Kopperoinen, Ida Kuikka, Arja Kukkola, Saija Kuivala, Petri Kumpulainen, Eerik Kuukkanen, Kati Kuusisto, Mikko Lehto, Teemu Leinonen, Elli-Ilona Mäkelä, Jasmi Myllylahti, Mika Mäki, Marko Natri, Mette Nissinen, Janika Partala, Sini Partinen, Suvi Partinen, Anette Pekkola, Eerikki Pekkola, Kaisa Purmonen, Jussi-Tapio Selkälä, Niko Seppänen, Jan Särkkä, Sami Tenhonen, Marius Toire, Ilja Toivainen, Jani Tuhkanen **SARJAKUVA** Tuomo Sohlman **KANNEN KUVA** Niko Seppänen **ILMOITUSMYYNTI** Ida Kuikka, ida.kuikka@rakennusliitto.fi **PAINO** Hämeen Kirjapaino Oy **LEVIKKI** 23 000 kpl

YMPÄRISTÖMERKKI MILJÖMÄRKT
4041 0209
Painotuote
HÄMEEN KIRJAPAINO OY

AKI KETTUNEN

Kellon ympäri päivästä toiseen

Kuvittele tilanne: heräät aamutuimaan, ruokit ja vaatetat lapsesi sekä heität itsellesi työvaatteet niskaan. Töihin on ehdittävä ennen kukonpierua, ettei työnantaja saa kipinää vaihtaa sinua aamuvirkumpaan kaveriin. Palkka ei riitä päivähoitomaksuihin, joten huutava lapsilauma on raahattava työmaalle jalkoihin pyörimään.

Päivä kääntyy iltaan ja pääset kohta livistämään kotiin, mutta pomosi pyytää vielä jäämään hetkeksi tekemään "pikaisen" homman, jonka tiedät venyvän tunteihin. Mieli tekisi kieltäytyä, mutta potkujen uhka leijuu ilmassa ja leipääkin pitäisi saada pöytään.

Viimein kotiin päästyäsi saatkin saman tien käydä nukkumaan, sillä seuraavana päivänä odottaa sama rumba. Oli viikonloppu tai arki, niin joudut repimään itsesi äärimmilleen turvataksesi perheellesi edes minimitoimeentulon.

"Vanhat hyvät ajat"

Edellä kuvattu tarina olisi todennäköisesti duunarin arkea vielä tänäkin päivänä, ellei ammattiliittoja olisi. Ylitöistä kieltäytyminen tietäisi kalossin kuvaa takalistoon ja tapaturman sattuessa palkanmaksu tyssäisi siihen, eikä korvauksia näkyisi eikä kuuluisi.

Asiat ovat sadassa vuodessa kohentuneet huomattavasti liittojen myötävaikutuksesta, vaikka maailman muuttuessa kehitettävää monella saralla yhä riittää. Työntekijä on työnantajaan nähden aina heikommassa asemassa, joten yksin on vaikea vaikuttaa omiin työoloihinsa. Ylipäänsä suun avaamiseen työpaikalla on korkea kynnys.

Ammattiliittojen ansiosta työntekijöille on sitten kivikauden neuvoteltu muun muassa inhimillisemmät työajat, paremmat korvaukset sekä mahdollisuudet lomailla ja ladata akkuja, jotta työkyky pysyisi mahdollisimman hyvänä koko elämän.

Liitoilla on työkaluja toimia ja muuttaa asioita vaikkapa sitten lakkoilun kautta. Joten jos paska osuu tuulettimeen, työntekijä ei ole yksin asiansa kanssa, vaan saa tukea omasta liitostaan.

Loimaalta ei apua

Moni on valinnut ammattiliiton sijaan Loimaan kassanakin tunnetun Yleisen työttömyyskassan (YTK) jäsenyyden. Se kyllä turvaa työttömyyden aikana taloutta, mutta alakohtaista apua siltä ei saa edes uskoon tulemalla ja arvokkaat vertaiskokemukset muilta raskaan työn raatajilta jäävät haaveeksi.

Moni kuvittelee YTK:n tarjoavan samantasoisen oikeusturvan kuin liittokin, mutta todellisuudessa tämä lisämaksullinen palvelu kattaa ainoastaan keissit, joissa työntekijä vetää pidemmän korren, niissäkin ainoastaan kymppitonniin asti. Hävityissä oikeusjutuissa saa työntekijä maksaa kaikki kulut omasta pussistaan. Vaikka YTK:n jäsenyys houkuttelee monia halpuudellaan, tulee liiton jäsenyys loppujen lopuksi myös halvemmaksi verovähennysoikeuden ja jäsenetujen ansiosta - kannattavuudesta puhumattakaan. Vaihtoehtoja liitolle houkuttelee etsimään ehkä myös se, että työehdot ovat yleissitovien työehtosopimusten ansiosta samat, kuului liittoon tai ei. Ja kun on oma appiukko pomona, niin mitään kinaa työnantajan kanssa ei voi tulla, eihän?

Ei tessejä ilman jäseniä

Työehtosopimuksista (TES), jotka määrittelevät alakohtaiset palkat, lomakorvaukset sekä muut tilpehöörit, pääsevät nauttimaan myös liittojen ulkopuoliset. Työehtosopimukset ovat kuitenkin päteviä ainoastaan niin kauan, kun ammattiliitoissa on neuvotteluvoimaa suhteessa pöydän toisella puolella istuviin työnantajiin.

Kun ihmiset karkaavat ammattiliitoista parempien bileiden toivossa, käy lopulta niin, että yleissitovuus romahtaa. Pahimmillaan duunarit löytävät itsensä vielä tilanteesta, jossa työnantaja sanelee työehdot palkasta lähtien ja työntekijää viedään kuin pässiä narussa.

Parhaimmillaan ammattiliitto on hiljainen vartija, jota ei koskaan tule tarvitsemaan, mutta jonka puoleen voi tosipaikan tullen aina kääntyä.

ERNO ALANKO, JANI HILTUNEN, ILKKA KIVIMÄKI, MILJA KOPPEROINEN, METTE NISSINEN, JANIKA PARTALA, JUSSI-TAPIO SELKÄLÄ

Kuvailua Tukholmassa

TEEMU LEINONEN

Raksanuorten kovaakin kovemman valokuvauskisan voittajajoukkueen saldoa.

Keväisenä huhtikuun perjantaina matkasi 22 raksanuorta kohti Helsinkiä ja Viking Linen laivaa. Pienten alkuvaikeuksien jälkeen porukka pääsi laivan kokoustiloihin, missä superilaiset odottivat hermostuneena yhteisohjelmaa, Madventuresista tutun **Riku Rantalan** luentoa omien ennakkoluulojen kohtaamisesta.

Tunnin luennoinnin jälkeen alkoi Raksanuorten oma nuorisokurssi, jonka aiheena oli tällä kertaa valokuvaus. Raksanuorten työryhmäläinen **Aki Kettunen** kertoi tärkeimpiä juttuja kameran asetuksista sekä kuvan sommittelusta.

Lauantaiaamuna raksanuoret lähtivät kohti Tukholman katuja objektiivit ojossa ja liipaisinsormi herkkänä kuvauskilpailun voitto tähtäimessä. Muutaman tunnin armottoman kuvailun jälkeen olikin aika siirtyä takaisin laivaan vertailemaan räpsittyjä kuvia ja valita monista hyvistä otoksista parhaimmat.

Parhaimmaksi joukkueeksi valikoitui kolmen kopla, jossa kuvien ideoijana toimi **Milja Kopperoinen** ja toteutusta mahdollistivat **Teemu Leinonen** sekä **Piia Niemi**. Lauantain iltaohjelmaksi järjestyi perinteeksi muodostunut raksarastirata, jonka jälkipelejä puidaan varmasti vieläkin kulisseissa.

MARTTI JUONOJA, MILJA KOPPEROINEN

Nänni ja liuku

SINI PARTINEN

Kurssille osallistui 20 Raksanuorta ympäri Suomen, mukana uusia naamoja sekä konkareita.

Eräänä aurinkoisena huhtikuun lauantaiaamuna Keski-Suomen raksanuoret kokoontuivat Laukaan Peurunkaan viettämään liikunnallista päivää. Päivä alkoi aamiaisella ja Keski-Suomen aluetoimitsija **Ville Lambergin** esitelmällä vuokratyövoimasta sekä paikalliskuulumisilla. Tämän jälkeen **Eerik Kuukkanen** esitteli Rakennusliiton Duunimylly-työnvälityssivua. Asiapitoisen alun jälkeen lähdettiin parijonossa kävelemään kohti curling-hallia.

Hallilla varusteiden pukemisen jälkeen saatin ensikosketus jäähän sekä hyvä, ohjattu tekniikkakoulutus. Liuku-työntöharjoitteiden jälkeen porukka jakautui sinisiin ja punaisiin joukkueisiin ja päästiin pelitunnelmaan. Sinisten ottaessa selkään kuten Ruotsi aikoinaan MM-jääkiekossa punaiset murskavoittivat pelin 6-1.

Jäähallin koleasta ilmastosta jatkoimme kohti kylpylän lämpöä. Mahdollista oli myös käydä kuntosalilla, mutta suurin osa livahti suoraan saunaosastolle. Kylpylän lämpöisissä vesissä hurjimmat ottivat mittaa, kuka laskee sisäliukumäen nopeimmin. Osa veti niinkin lujaa, että sekuntikellokaan ei pysynyt perässä. Johan siinä alkoi vatsatkin kurnimaan vedessä temmeltäessä ja saunoessa. Päivä päättyi Villipeuran suussasulavien lihapatojen äärelle.

EERIK KUUKKANEN, JASMI MYLLYLAHTI

EERIK KUUKKANEN

*Vaaleanpunakypäräinen **Antti Manninen** näyttää oikeaoppisen työntötyylin.*

Solidaarisuutta festareilla

PAM-TALKOOLAINEN

Maailma kylässä.

Toukokuinen viikonloppu Helsingissä, ujosti alkavasta kesästä muistuttavat kelit ja Maailma kylässä –festarit. Monikulttuurisessa tapahtumassa saattoi tutustua monien yhdistysten toimintaan, maistaa eksoottisia ruokia ja ottaa vaikka #laamien karvaisten sorkkaeläinten kanssa.

Kirjavaan festaritarjontaan osansa antoi myös Rakennusliitto, jonka pisteellä pääsi nauttimaan nyky-Suomessa harvinaislaatuisesta ilmiöstä: työstä palkkaa vastaan. Raksan aktiivit laittoivat Suomen ammattiliittojen solidaarisuuskeskuksen (SASK) telttaan pystyyn nurkkauksen, jossa festarivieraat pääsivät verestämään omia nikkarointitaitojaan. Uskaltautuivatpa jotkut sahan varteen jopa ensimmäistä kertaa elämässään.

Ideana oli arvioida tietyn mittainen pala laudasta ja sahata se irti. Jokaisesta yrityksestä sai ”palkkakuitin”, mutta vain tarpeeksi tarkasta suorituksesta sai myös kahvilipun. Viikonlopun aikana nähtiin monenmoista tyyliä, kun sahauspuuhiin innostuivat sadat ihmiset topakoista mummoista pikkulapsiin.

Leikin varjolla saatiin kerrottua ihmisille myös tärkeää asiaa rakentajien oloista maailmalla, sillä monen taskuun sujahtanut palkkakuitti kertoi karua tarinaa Qatarissa jalkapallostadionia rakentavan siirtotyöntekijän kohtalosta. Monet kävijät olivatkin äimistyneitä ihmisoikeusloukkauksista, jotka ovat rakentajakollegoillemme arkipäivää maailmalla.

METTE NISSINEN

ARJA KUKKOLA

Piipusta valtuustoon

Saara Mustakallio, 32, on Pyhäjoella useimmille tuttu nimi. Sen lisäksi, että nainen on nuohonnut lähikylien savupiippuja, mäjähti hänelle keväällä neljän vuoden nakki kunnanvaltuustoon.

Aiemmin myös raksalla työskennellyt Saara kertoo innostuksen politiikkaan kummunneen siitä, kun ihmisten kesken on puitu kunnan asioita niin hyvässä kuin pahassakin. Yhdessä jaetut kokemukset kyläläisten kesken antoivat kipinän vaikuttaa asioihin.

Vaikuttaminen tahtoo usein olla narinalistan lähettelyä kuntapäättäjille, mutta Saara ei kokenut tuntevansa ”oikeita” ihmisiä, joiden kautta vaikuttaa. Päättäjät tuntuivat tavallisen tallaajan näkökulmasta haastavilta, jopa pelottaviltakin lähestyä. Saara päätti itse ryhtyä tuumasta toimeen ja menikin kuntavaaleissa ensikertalaisena heittämällä läpi vasemmistoliiton listoilta. Samalla aukesi tie myös tekniseen lautakuntaan.

Päättäjät eivät muita kummempia

Saaran mielestä valtuuston tulisi olla mahdollisimman laaja läpileikkaus kuntalaisista, eikä jäädä yhden asian pukumiesten keskustelukerhoksi. Nuorista päättäjistä on myös pulaa, sillä Saara itse on toiseksi nuorin koko köörissä. Tilanne on harmillinen, sillä usein nuoret ovat hyvin ajan hermolla ja heitä kaivattaisiin valtuustoon vaikuttamaan.

Tähänastinen valtuustokokemus on näyttänyt Saaralle, etteivät ne kokeneemmat kuntapäättäjät sen viisaampia ole kuin muutkaan. Jokaisella on oma tietty alueensa, josta tietää parhaiten.

Mahdollisuus vaikuttaa motivoi

Nuoren valtuutetun aika ei käy pitkäksi, sillä päivätyön ja monipäisen perheen pyörittämisen lisäksi hän vetää kerran viikossa lasten kiekkokoulua. Silti aikaa löytyy myös valtuustotyöhön.

Noin pari kertaa kuussa on luottamustehtäviin liittyviä kokouksia, joihin hurahtaa helposti useampi tunti. Kokouspalkkiot muine korvauksineen tietysti maksetaan, mutta Saara painottaa, että hommaa ei tehdä rahan takia, vaan tärkeintä on mahdollisuus vaikuttaa.

Erilaiset ihmiset, vuorovaikutus, uudet näkökulmat ja tietenkin terve kriittisyys ovat niitä juttuja, jotka tekevät valtuustotyöstä mielekästä. Kun puhutaan tulevaisuudesta, ei eduskuntaan pyrkiminen ole poissuljettu ajatus, mutta Saara aikoo edetä pienin askelin kohti kulloisiakin haaveita ja päämääriä.

THOMAS FORSANDER, METTE NISSINEN

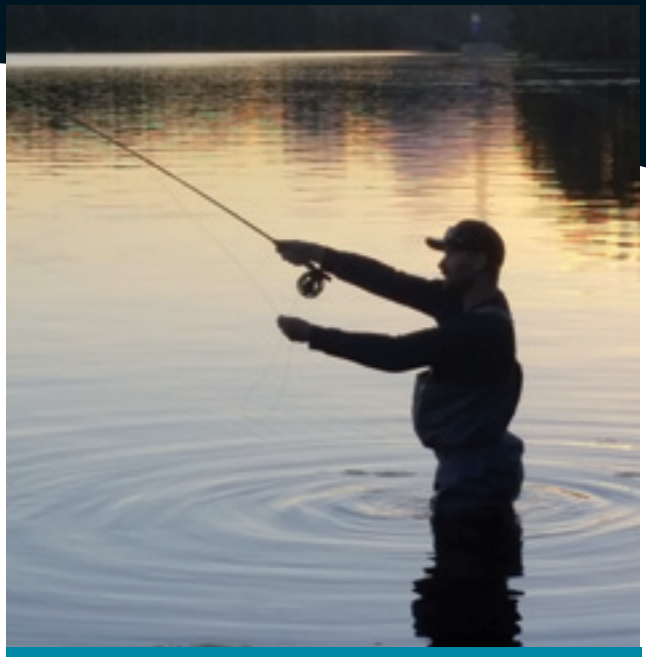

JANI TUHKANEN

Rauhaa luonnosta

Kun päivän nostot työmaalla on nosteltu, pakkaa torninosturinkuljettaja ja rakennusmies **Paavo Niemi** raskaan työn vastapainoksi kalastuskamat autoon ja suuntaa joelle kokeilemaan päivän kalaonnea.

Joensuulaisen Paavon kalastusinnostus alkoi pikkupoikana mökkilaiturilla umpikelavirvelillä, niin kuin noin 99 prosentilla kalastajista. Paavolla ei tosin ole ollut sitä vaaria tai setää oppaana, vaan innostus on lähtenyt ja opit hankittu itsenäisesti.

Perhokalastus uusin innostus

Viimeisen kolmen vuoden aikana kalastuksesta on tullut tiiviimpi harrastus ja Paavo on viettänyt jopa öitä luonnossa kalastellen. Vuosiin mahtuu paljon sekä onnistumisia että epäonnistumisia. Koukkuja on poistatettu olkapäästä keskussairaalalla asti, mutta kokonaisuus on silti pysynyt rentouttavan puolella.

Paavo kertookin, että jos hän ei olisi kesäisin töissä, niin hän saisi kulutettua vaikka koko kesän kalastelun ja luonnon parissa. Harrastusinto on pysynyt yllä omien oivallusten kautta ja jatkossa Paavo aikoo perehtyä enemmän perhokalastukseen, josta hän suorittikin kurssin tänä kesänä.

Kurssi antoi harrastukselle lisäsyvyyttä, kun Paavo huomasi, kuinka paljon eri osa-alueita, näkökulmia ja tapoja perhostukseen mahtuu. Perhokalastusta voi myös harjoitella omassa rannassa, ennen kuin lähtee koskille.

Veneettä pärjää alle tonnilla

Kalastukseen saa rahaa palamaan paljonkin, jos haluaa viimeisen päälle välineet. Mutta jos Paavon lailla etsii kultaisen keskitien, saa kestävät välineet noin 600 eurolla. Tosin siihen summaan joutuu etsimään vielä veneen lainaan.

Tonnin välineisiin saa kulumaan viimeistään siinä vaiheessa, kun kuvioihin tulee mukaan yöpyminen. Silloin kalastaja tarvitsee makuupussia, aluskerrastoa ja monia ruoanlaittoon ja leiriytymiseen tarvittavia välineitä.

Paavon mielestä eräjormailun ydinsanoja ovat monipuolisuus, helppous ja kalastuksen osalta lajin syvyys. Uutta opittavaa on loputtomasti.

SAMI HIETANEN, PYRY KASURINEN, PETRI KUMPULAINEN

Tykkijaolla.

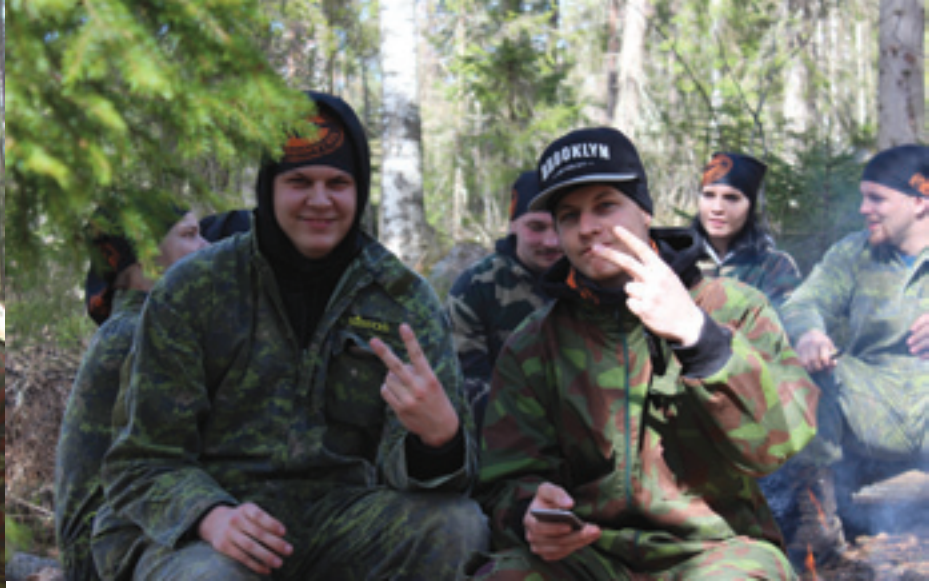

Nuotiotunnelmia.

NOPEITA PELEJÄ KEVÄÄSEEN HERÄÄVÄSSÄ KESKI-SUOMALAISESSA METSÄSSÄ, TIUKKAA AY-ASIAA JA RENTOUTTAVAA ILLANVIETTOA KAUNIISSA KOSKI-MAISEMISSA. TÄTÄ KAIKKEA SISÄLSI TOUKOKUINEN RAKSANUORTEN SPLÄTTIS-TURNAUS.

VÄHÄN VÄRIÄ POSKI

TEKSTI: RAKSANUORET, KUVAT: RAKSANUORET JA NIKO SEPPÄNEN

Eräänä keväisenä viikonloppuna kokoontui nelisenkymmentä raksanuorta ympäri Suomen Varjolan tilalle Laukaaseen, noin 30 kilometrin päähän Jyväskylästä, pelaamaan splättistä. Aurinkoisessa säässä kelpasi rymytä metsikössä, josta oli rajattu vaihtelevamaastoinen kenttä pelaajien räiskiä.

Viikonloppu koostui tuttuun tapaan mukavasta yhdessäolosta, leikkimielisestä pelaamisesta ja myös pienestä asiapitoisesta alkupalasta, josta tällä kertaa vastasi Rakennusliiton itäisen toiminta-alueen päällikkö **Marko Niskanen** Kuopiosta.

“Poiketkaa aluetoimistoilla”

Huvipainotteisen viikonlopun avaajaksi pyydetty Niskanen sanoi, ettei liitossa sen kaikilta osin nuorisotoimintaa ehkä vieläkään arvosteta niin paljon kuin olisi aiheellista. Niskanen kertoili myös oman ay-toimintansa alkutaipaleesta, jolle hänet veti aikoinaan **Aatos Karppinen** kysyessään nuorta miestä mukaan Sotkamon ammattiosaston syyskokoukseen.

Nykyisin nuorille on, kuten raksanuoret hyvin tietävät, omatkin väylänsä ay-toimintaan, mutta ammattiosastojen kokoukset ovat avoimia nuorille siinä missä vanhemmillekin. Ne ovat hyvä paikka sekä harjoitella ay-toimintaa että tehdä sitä käytännössä. Niskanen kehotti nuoria rakentajia poikkeamaan joskus myös omilla aluetoimistoillaan, vaikkei sen erikoisempaa asiaa olisikaan.

Niskanen kertoi myös ay-rintaman tuoreita valtakunnan tason kuulumisia, joista nosti kärkeen taistelun työehtosopimusten yleissitovuudesta. Niskanen ennusti, että asiasta tullaan lähiaikoina käymään vielä tiukkaa vääntöä. Hän kuitenkin lupasi, ettei “masenna hyvin alkanutta tapahtumaa enempiä” ja piti puheenvuoronsa napakkana.

Marko Niskanen avaa tilaisuuden.

Maastoon tutustumassa.

Pelikoira Miina tarkkailee tilannetta.

Lippua eli voittoa tuodaan kotipäätyyn.

Lippaasta karannut kuula.

Pelivälineet tauolla.

Päiväkahvilta pelipaikoille

Hälinä salissa jatkuu, kun Niskanen poistuu jatkamaan omaa kokousviikonloppuaan. Oululaisella **Mikko Pakasella** on huhujen mukaan synttärit. Mies kiitteleekin vuolaasti kaikkia salissa olevia siitä, että nämä ovat päässeet tulemaan paikalle. Joku alkaa epäillä, sattuneeko koko syntymäpäiväkään lähiajoille.

– Paljonko sä täytät?

– 18, taas viidettä kertaa!

– Mut millon oikeasti täytät?

– Nyt!

Kovin pitkään ei aamuinen ay-tykittely kahvin ja makoisten purtavien keralla kestänyt, ja virallisuuksien oltua ohi siirryttiin pelipaikoille. Toki ketään ei päästetty metsään räiskimään ennen perusteellista perehdytystä sääntöihin, varusteisiin ja turvallisuusohjeisiin. Vaikka splättiksessä ammutaankin vain värikuulilla, voisi sellainen esimerkiksi silmään osuessaan aiheuttaa pahaa tuhoa. Vaikka tunnelma on riehakas, ohjeistusta kuunnellaan vakavin naamoin.

Pientä hämminkiä saadaan aikaan joukkueiden jaossa, kun pitäisi saada muodostettua suurin piirtein yhtä suuret joukkueet. Hetken sählingin jälkeen odottaa neljä joukkuetta malttamattomana pääsyä itse asiaan. Jyväskylä ja Muurame saavat molemmat omat joukkueensa, pohjoisemmasta tulleiden edustus puolestaan näkyy joukkuiden Porot ja Jäälin Ninjat nimissä. Pelipaikoille lähdetään intoa tiristen.

Hektistä menoa

Läheisestä metsiköstä on rajattu pienehkö alue, jonka laidassa jaetaan värikuulaaseita oransseilla ja sinivihreillä kuulilla. Kun maastoon ja aseisiin on tutustuttu ja turvaohjeet kerrattu, pääsee kentälle kaksi joukkuetta kerrallaan ottamaan mittaa toisistaan. Varjolan työntekijöistä pari jää virittelemään makkaranpaistotulia taukopaikalle, yksi seuraa koko ajan pelin etenemistä.

Ei kulu kauaakaan, kun polkua pitkin taukopaikalle marssivat ensimmäiset osuman saaneet. Ja mikäpä on taukopaikallakaan ollessa, kun poppi soi, makkara paistuu ja sää suosii. Joskus jää tosin makkara kesken, kun tulee kutsu uudestaan kentälle. Kaikki pelit ovat nimittäin sen verran hektisiä, että vaihtoaitiossa ei ehdi kukaan kovin kauaa pitkästyä. Lopuksi ehditään käydä vielä “ylimääräinen” ratkaiseva peli kahden tasaveroisimman joukkueen välillä.

Pelivälineet odottavat ottajiaan.

Raksanuorten drone seurasi tapahtumia yläilmoista.

Joonas Hurskainen ja ensimmäinen osuma.

Nuotio roihusi taukopaikalla tauotta.

Jyväskylän voitokas joukkue.

Kotikenttien mestarit

Mestaruusottelussa vastakkain pelaavat Jyväskylä ja Muurame sekä joukkue Porot vastaan Jäälin Ninjat. Jälkimmäisten vahvuutena on kuulemma "Jäälin Ninjakoulun" aitoja kasvatteja. Vitsi menee hetken aikaa läpi eräälle kilpakumppanille, kun ninjat kertovat naama peruslukemilla vuosikurssiensa opintosuunnitelmista ja oppimistaan liikkeistä. Vaikuttaa siltä, että psykologista sodankäyntiä ainakin on harjoiteltu - jos ei ihan ninjakoulussa, niin ainakin elämän oppikoulussa.

Voiton vie Jyväskylä, ollaanhan nyt melkein kotimetsissä. Muurame puree hopeaa, Porot pronssia. Ratkaisua ja käytyjä pelejä siirrytään maittavan päivällisen jälkeen puimaan rentouttavan loppuillanvieton, kuten saunomisen, pariin. Maukas päivä on tullut päätökseensä.

Vaasalaiskaverusten ensikosketus raksanuoriin

Vaasasta asti splättikseen osallistuneet ystävykset **Toni Ojala** ja **Jerry West** olivat ensimmäistä kertaa mukana Raksanuorten toiminnassa. Molemmat ovat valmistuneet talonrakentajiksi vuonna 2015. Splättikseen innosti lähtemään mukaan, kun nuorisotoiminnasta tuli viestiä, että tällaista olisi tarjolla. Molempien osalta pelit olivat sujuneet mukavasti, mutta olivat ohi liian pian.

– Hauskaa oli, mutta meni tosi nopeasti. Ei ehtinyt oikein ryhmäytyä ja taktikoida, analysoi Toni Ojala, jolla oli kokemusta myös yhdestä aiemmasta splättispelistä.

Loppuillalta kaverukset kertovat odottavansa erityisesti saunomista. Karaokeakin voisi käydä luikauttamassa, kas kun matkan päässä kotikulmilta ei tarvitse kuulemma niin paljoa miettiä sitäkään, miten suoritus meni.

Yleissitovuus uhattuna

Työnantajat ja elinkeinoelämä ovat pitkään haaveilleet työehtosopimusten yleissitovuuden murentamisesta, mutta viime vuosina alkaneet uudessa voimainsa tunnossa taas todella uhata sitä. Elikeinoelämän keskusliitto (EK) irtisanoutui alkuvuodesta kokonaan työehtosopimuksista. Tämä oli kova isku työntekijäliitoille, joista monet olivat juuri nielleet kilpailukykysopimuksen työajan pidentämisineen päivineen. Rakennusliiton sopimuksessa työaikaa ei pidennetty.

Samoihin aikoihin EK:n kanssa yksipuolisen irtisanoutumisen ilmoiti tekevänsä Metsäteollisuus. Mainittakoon, että UPM Kymmenen hallituksen puheenojohtaja on muuan **Björn Wahlroos**. EK:n lähteminen neuvottelupöydästä ovet paukkuen tietää hankalaa liittokierrosta etenkin heikommille liitoille, jotka joutuvat neuvottelemaan sopimuksiin itsestäänselvyyksiä aivan alusta asti. Tällaisia asioita ovat muun muassa luottamusmiehen asema ja lomapalkat.

Kenties suurinta ääntä yleissitovuutta vastaan on vuoden aikana palkkansa edestä pitänyt EK:n **Veli-Matti** "suomalaiset saavat liikaa palkkaa" **Mattila**, mutta säestäjiäkään ei ole puuttunut. Kesän aikana yleissitovuutta vastaan ovat tutuin äänenpainoin hyökänneet niin useat julkkismiljonäärit kuin porvaripoliitikot.

Rakennusliiton varapuheenjohtaja **Kyösti Suokas** kirjoitti blogissaan 27. helmikuuta, ettei yleissitovuudesta, joka on jo puoli vuosisataa turvannut suomalaisille mahdollisuuden tulla palkallaan toimeen, ihan hevillä luovuta. "Se ei Suomesta poistu ilman tappelua, jossa kaadutaan, jos kaadutaan, saappaat jalassa."

THIS WORKS FOR ME

MUN JUTTU

ONNISTUMISEN TUNTEITA RADALTA

Eerikki Pekkola, 24, on tamperelainen talonrakentaja ja pikajuoksija. Liikunta on ollut Eerikille tärkeää koko elämän ajan ja koulussakin ollut aina lempiaine. Yleisurheilua hän on harrastanut pienestä pitäen muiden harrastusten ohessa.

Yleisurheilu oli Eerikille luonnollinen valinta, sillä hänen äitinsä ja isosiskonsa harrastivat sitä jo menestyksekkäästi. Myös Eerikin isoisä on ollut vahvasti mukana perheen urheilutoiminnassa muun muassa valmentajana ja huoltajana.

Ratkaiseva valinta

Nuorempana yleisurheilu ei ollut Eerikille vielä kovin tärkeää, eikä motivaatiota aina löytynyt. Urheilu tuntui välillä pakkopullalta ja sen seurauksena Eerikki lopettikin yleisurheilun vuodeksi. Myöhemmin innostus alkoi vähitellen palata ja pikajuoksusta tuli nuorukaisen päälaji.

Armeijan jälkeen Eerikki päätti, että joko lopettaa pikajuoksun kokonaan tai jatkaa ja selvittää, kuinka pitkälle rahkeet sen parissa riittävät. Eerikki päätyi jälkimmäiseen valintaan ja sille tielleen jäi. Panostuksen myötä tulostasokin alkoi parantua, minkä seurauksena innostus ja motivaatio kasvoivat.

Kesäkaudella Kalevaan

Eerikki harjoittelee keskimäärin 5-6 kertaa viikossa ja harjoitukset kestävät parhaimmillaan useamman tunnin. Vuosi pikajuoksun parissa koostuu kahdesta kilpailukaudesta ja niiden välisistä harjoittelukausista.

Pääkilpailukausi on kesäkausi, joka alkaa toukokuun lopulla ja päättyy syyskuun loppuun. Kesäkauden alussa harjoitellaan kovempaa ja kisataan pienemmissä kilpailuissa. Näin herätellään kilpailuherkkyyttä vuoden päätavoitetta, Kalevan kilpailuja varten. Lähempänä Kalevan kisoja harjoittelun pääpaino kallistuu enemmän juoksukuntoa ylläpitäviin harjoituksiin.

Hallikaudella SM-kisoihin

Toinen kilpailukausi on talvikausi eli niin sanottu hallikausi. Se alkaa suunnilleen vuodenvaihteessa ja kestää noin kaksi kuukautta. Alkutalvesta siirrytään sisähalleihin harjoittelemaan ja harjoittelu muuttuu lajinomaisemmaksi eli juostaan hieman lyhyempiä matkoja ja nostetaan kehon voimatasoja.

Hieman ennen talven kilpailukauden alkamista ruvetaan tekemään enemmän lajinomaisia harjoituksia. Talvi- ja kesäkausi eroavat myös siinä, että talvella juostaan sadan metrin sijaan 60 metrin matkoja, koska sisäradat ovat yleensä lyhyempiä kuin ulkoradat.

Talven kilpailukaudella päätavoittee-

KAISA PURMONEN

Räjähtävä lähtö on pikajuoksussa tärkeä.

EERIKKI PEKKOLA

Palautumassa seuraavaa suoritusta varten.

JOUKO SARVIAHO

Viimeinen testaus ennen virallista starttia.

LAURA SIRKIÄ

Voiton huumaa kolmossijasta Riikassa.

ANETTE PEKKOLA

Fiilis Kalevan kisojen jälkeen.

na on SM-hallikilpailut, jotka ajoittuvat helmikuun loppupuolelle. Hallikauden harjoittelun päätavoitteena on kuitenkin rakentaa tulevan kesän kilpailukuntoa. Kilpailukausien väliin sijoittuvilla harjoittelukausilla puolestaan keskitytään kestävyyden, nopeuden ja voiman monipuoliseen kehittämiseen.

Rankka työ rajoittaa

Työn ja urheilun yhdistäminen on onnistunut Eerikiltä tähän mennessä ihan hyvin, mutta helppoa se ei ole ollut. Kompromisseja on pitänyt tehdä, koska rakennusala ei ole fyysisesti sieltä kevyimmästä päästä. Työnantaja on ollut kuitenkin hyvin myötämielinen urheiluharrastusta kohtaan ja on aina tarvittaessa myöntänyt vapaata kilpailuja varten.

Harjoittelukaudella työ ja urheilu on helpompaa, kun ei tarvitse pysyä niin herkässä kunnossa kuin kilpailukausien aikana. Kisakauden lähestyessä tulee työn ja urheilun yhdistäminen vaikeammaksi. Kilpailukaudella Eerikki olisikin mielummin poissa raskaista töistä saadakseen kehostaan maksimaalisen suorituksen irti kilpailutilanteessa.

Viime kesät hän onkin tähdännyt lomansa kesän kisakaudelle. Kun sekä työ että harrastus ovat molemmat fyysisesti rasittavia, on Eerikki joutunut miettimään myös jatko-opiskelua. Alan vaihtokin on käynyt mielessä.

Intohimo on tärkeää

– Minulle liikkuminen on irtautumista arjen askareista, silloin pystyy hetkeksi unohtamaan arjen haasteet. Tuo myös onnistumisen tunteita, kun saavuttaa tavoitteen, jonka on itselleen asettanut, Eerikki kertoo.

– Sen myötä myös motivaatio ja intohimo lajiin kasvavat, mikä on tärkeää harrastuksessa kuin harrastuksessa. Tärkeää on myös kova itsekuri, joka tosin välillä hieman itselläni rakoilee.

Eerikin mukaan mitä paremmalle tasolle haluaa päästä, sitä enemmän täytyy vähentää muuta fyysistä rasitusta. Fyysisen työn tavoin myös vapaa-ajan kanssa täytyy tehdä kompromisseja, eikä aina voi mennä sinne, missä olisi hauskinta.

– Elämänrytmistä täytyy pitää kiinni, jotta fyysinen jaksaminen säilyy.

ALI HAIDARY, HENNA KINNUNEN, EERIKKI PEKKOLA, ILJA TOIVAINEN

KAISA PURMONEN

IRINA PEKKOLA

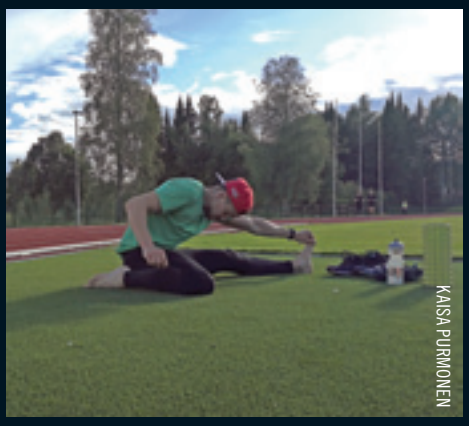

KAISA PURMONEN

Juoksu ei ole pelkkää juoksemista, vaan treeniin kuuluvat myös kuntosaliharjoittelu ja kehonhuolto.

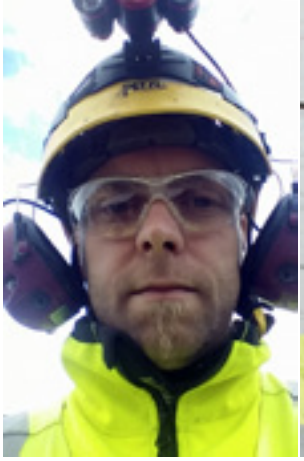

Sami Tenhonen, työsuojeluvaltuutettu

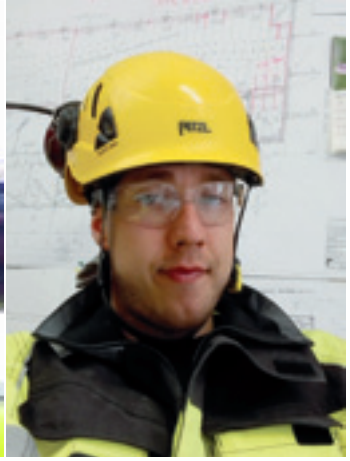

Pyry Kasurinen, työsuojeluvaltuutettu

Erno Alanko, työsuojeluvaltuutettu

Ilja Toivainen, pääluottamusmies

Monta tietä luottamushommiin

1. **Kauanko olet ollut töissä ennen työsuojeluvaltuutetun tai luottamusmiehen toimea?**
2. **Miten pääsit tai jouduit pestiin?**
3. **Mitä työnkuvaasi kuuluu?**
4. **Tukiverkostosi liitossa?**

Sami Tenhonen

1. Vasaraa heiluttelin huoneistoremonttikohteissa kahdeksan vuotta ja jotakuinkin puolitoista vuotta tein laidoituskirvesmiehen hommia kolmessa eri firmassa pääkaupunkiseudulla.

2. Oltiin vanhan työkaverin kanssa samalla tontilla töissä, eri firmoissa ja eri työmaalla, mutta samaan aikaan. Kaveri opiskeli työnjohtajaksi ja kuuli juttuja työmaatoimistossa. Eräänä helvetin kylmänä talviaamuna hän tuli repimään hihasta tupakille ja tokaisi, ”nyt sulla on sitten kolme minuuttia aikaa valmistautua työhaastatteluun”.

Hämmentyneenä talsin työmaatoimistoon, jossa juttelin vastaavan mestarin ja työsuojelupäällikön kanssa kaksi tuntia. Jutustelun jälkeen sain yön yli aikaa miettiä, että otanko pestin vastaan vai en. Elettiinhän tällöin torstaita ja mahdollisen uuden työtehtävän piti alkaa maanantaiaamuna. Onneksi olin silloin vanhassa firmassa koeajalla suullisella sopimuksella, joten irtautuminen ei tuottanut ongelmia.

3. Työnkuvaani kuuluu uusien työntekijöiden perehdyttäminen työmaalle sekä heidän korttiensa, pätevyyksiensä ja ulkomaalaisasiakirjojensa tarkistus. Sitten suoritan työmaalla viikoittaisen tr-mittauksen. Pidän yllä myös verkostorekisteriä. Lisäksi hommiini kuuluu yleinen pööpöily ja jätkille kettuileminen, työmaan turvallisuuden kehittäminen, kokouksissa istumista sekä kemikaaliluettelon ylläpitäminen.

4. Vielä toistaiseksi en ole itse (onneksi) joutunut juurikaan käyttämään liiton henkilöstöä apuna riidan setvimiseen. Lähinnä olen vain soitellut ja varmistanut jonkun kohdan työehtosopimuksesta, jos en itse ole ollut aivan satavarma asiasta.

Pyry Kasurinen

1. Kerkesin työskennellä talonrakentajana nykyisessä yrityksessä viitisen vuotta ennen valintaani työsuojeluvaltuutetuksi (TSV).

2. Edellinen TSV sairastui pitkäaikaisesti, jolloin kerroin halukkuudestani tehtävään. Järjestettiin vaalit, joissa sain kannatusta ja valinta tehtävään koitti.

3. Työnkuvaan tuli vaihtelevien rakennustöiden lisäksi muiden työntekijöiden infoaminen turvallisempiin työtapoihin, yhteysmiehenä toimiminen ja työmaan turvallisuusriskien kartoittaminen, mistä näkyvimpänä viikoittainen TR-mittaus.

4. Rakennusliitto on tukenut tehtävää järjestämällä asiaankuuluvia koulutuksia ja sopinut ”tessiin” luottamustehtävän hoitamisesta maksettavan palkkion.

Erno Alanko

1. Ehdin olla töissä kahdeksan vuotta ennen kuin päädyin työsuojeluvaltuutetuksi.

2. Olin ollut Raksanuorten toiminnassa mukana pitkään ja tämän vuoksi minua toimeen myös ehdotettiin.

3. Valtuutetun tehtäviin minulla kuuluu lähinnä työni lomassa suoritettavaa työmenetelmien turvallisuusvalvontaa työmailla. Tarvittaessa olen saanut apua tehtävääni keskustoimistolta, se on usein auttanut epäselvissä tilanteissa.

Ilja Toivainen

1. Olen ollut työelämässä reilut kuusi vuotta. Yrityksessä, jossa olen parhaillaan pääluottamusmiehenä, olen työskennellyt vähän yli vuoden.

2. Yrityksen aiempi pääluottamusmies jäi isyysvapaalle ja työntekijöiden keskuudesta tuli kannatusta, että olisin sopiva pestiin.

3. Pääasiassa autan yrityksen työntekijöitä TES-asioissa. Lisäksi toimin työntekijöiden äänitorvena yrityksen sisäisissä asioissa.

4. Tilanteen vaatiessa otan puhelinsoiton Rakennusliiton Niko Räsäselle.

Luotot ja työsuojelijat

Työpaikalle, jossa työskentelee yli kymmenen työntekijää toimihenkilöt mukaan luettuna tai paikkaan, jossa työskentelee yhtä aikaa kahden tai useamman työnantajan työntekijöitä, on aina valittava työsuojeluvaltuutettu.

Työkohteeseen voidaan valita työpaikan luottamusmies, mikäli se on perusteltua, kun otetaan huomioon yrityksen koko toimintaperiaate ja työkohteessa työskentelevien yrityksen työntekijöiden lukumäärä.

Työntekijät valitsevat keskuudestaan luottamushenkilöt vaaleilla. Vaalien jälkeen tuloksista on ilmoitettava työnantajalle, työntekijöille sekä Rakennusliittoon. Luottamushenkilöksi voidaan valita vain liiton jäsen.

PYRY KASURINEN, SAMI TENHONEN

LÄHDE: TALONRAKENNUSALAN TYÖEHTOSOPIMUS 3/2017-2/2018

Raksanuoret netissä

Omat sivut:

Raksanuorten kotisivuilta löydät tietoa ja apua olit sitten opiskelija tai jo työelämässä oleva jäsen. Sivuilta löytyy muun muassa toimitsijoiden yhteystietoja, alueelliset tapahtumakalenterit, kuvia menneistä tapahtumista ja aiemmin ilmestyneet *Raksanuoret*-lehdet.
http://raksanuoret.rakennusliitto.net/

Facebook:

Raksanuorilla on myös aktiivisesti toimiva ja päivittyvä ryhmä Facebookissa. Ryhmään liittymällä pysyt helpoiten selvillä siitä, mitä missäkin tapahtuu ja milloin. Huomioithan kuitenkin sen, että pelkkä tapahtumakutsuun vastaaminen ei riitä, vaan halutessasi mukaan tapahtumiin ota yhteyttä kutsussa ilmoitettuun oman alueesi yhteyshenkilöön! Kuvagallerian kautta pääset vakoilemaan, miltä meno on näyttänyt aiemmissa tapahtumissa ja seinällä voit kysyä, keskustella ja kommentoida.

Muu some:

Seuraa meitä myös Instagramissa, Twitterissä ja Youtubessa! Sivustoille päivitetään kuvia ja videoita ajankohtaisista tapahtumista.

Keneen otan yhteyttä:

Jos jokin työelämään liittyvä asia askarruttaa, ota aina ensimmäisenä yhteyttä työpaikkasi luottamusmieheen. Jos asia ei selviä työpaikalla, voit ottaa yhteyttä alueesi toimitsijaan. Käytössäsi ovat myös Rakennusliiton palvelunumerot:

Jäsenyysasiat	020 690 231
Työehtoasiat	020 690 232
Työttömyyskassa	020 690 230

Raksapp – näin se toimii

Mitä sinulle hyvä lukija tulee mieleen sanoista epäorganisoitu, epäilyttävä, surkea ja kaikin puolin epäluotettava? Minullekin tuli Sipilän hallitus, kuitenkin vielä enemmän oma työtuntien kirjanpito.

Vähäinenkin työmaahyppely aiheutti ylimääräistä päänvaivaa, muistelua ja ajokilometrien olettamista. Hajanaisten työmaatuntien pitäminen muistissa tuntui yhtä helpolta kuin nuoralla tanssiminen jalattomalle kirahville.

Siirryin melko vasta älypuhelinaikaan ja olen pyrkinyt käyttämään pelkkiä hyötysovelluksia, joista ehdottomasti paras on ollut Raksapp. Se on työaikakirjanpitoon tarkoitettu helppokäyttöinen ohjelma, jonka aloitusruudusta löytyy yhden klikkauksen takaa tuntikirjanpito lisukkeineen, rakennusalan työehtosopimukset (TES) ja tärkeimmät uutiset sekä yhteystiedot.

Neljällä kielellä

Tessiä selatessa myös hakumahdollisuus nopeuttaa halutun asian etsimistä. Kielivaihtoehtoina löytyy suomi, ruotsi, englanti ja viro, joten suurimmalle osalle käyttäjistä löytyy sopiva vaihtoehto.

Myös veroilmoitukseen on helppo ottaa ajokilometrit suoraan Raksappista haluamaltaan aikaväliltä. Ei tarvitse selata tuntilappuja ja yhdistellä kilometrejä.

Ylipäänsä sovelluksen yksinkertaisuus tekee siitä täydellisen. Myös etusivulla näkyvät ajankohtaisimmat uutiset on mukava lukea tuntien merkkauksen jälkeen.

Tuntikirjanpitoa

Raksappin tuntikirjanpitoa voi käyttää myös työpaikan työaikakirjanpitoon, mikäli työpaikalla näin on sovittu. Lähetetään tuntikortit vain sähköpostiin tai useampaankin.

Oli tuntikirjanpito sitten helppoa tai haastavaa, suosittelen kokeilemaan Raksappia, koska se on hyvä työkalu muunkin kirjanpidon ohella. Sovelluksen saa ilmaiseksi sovelluskaupasta ja sitä päivitetään jatkuvasti.

ERNO ALANKO

Kesäduunarin muistilista

Syksyn lehtien putoillessa maahan on kesäduunarin hyvä muistaa muutama asia työsuhteen päättymisen jälkeen:

1. Työnantajan velvollisuus on kirjoittaa työtodistus työsuhteen päättymisen jälkeen. Työtodistuksesta on käytävä ilmi ainakin työsuhteen pituus, lyhyt kuvaus työtehtävistä tai ammattinimike ja työntekijän pyynnöstä arviointi työtaidoista ja käytöksestä sekä työsuhteen päättymisen syy. Mikäli työtodistus on jäänyt aiemmista työpaikoista saamatta, ei hätä ole tämän näköinen: todistuksen voi pyytää vielä viisi vuotta työsuhteen päättymisen jälkeenkin.

2. Viimeisen palkan tupsahdettua tilille on syytä tarkistaa myös se, että lomarahat ja mahdolliset ylityö- ja matkakorvaukset on maksettu oikein. Tarkista lisäksi, että liiton jäsenmaksu on tullut hoidettua myös kesätöiden osalta! Epäkohdissa ota yhteyttä ensin työnantajaan, sitten tarvittaessa liittoon.

3. Palkkatodistus on hyödyllinen olla olemassa, mikäli tulee tarvetta hakeutua liiton maksamille päivärahoille.

4. Oma kiinnostus keikkaluonteisille töille on hyvä ilmaista jo tässä vaiheessa. Hyvällä tuurilla töitä riittää tehtäväksi myös esimerkiksi koulun lomien aikana ja yhteydet pysyvät yllä myös ensi kesän työpaikkaa varten.

SUVI PARTINEN

Jos sie jouvvut työttömäksi (oot kusesa)

Ilmoittaudu heti jäätyäsi työttömäksi tai lomautetuksi työ- ja elinkeinotoimistoon sen nettisivuilla tai puhelimitse, koska ansiosidonnainen päiväraha lasketaan alkavaksi vasta ilmoittautumispäivästä.

Lue lisää ansiosidonnaisen edellytyksistä ja hakemisesta *Rakentajasta*, rakennusalan työttömyyskassan nettisivuilta tai työ- ja elinkeinotoimiston nettisivuilta, joilla on lisätietoa myös muutosturvasta irtisanomistilanteessa.

RaksAnkkuJekku

IDA KUIKKA

AKI KETTUNEN

Mikro sulatukselle

Loistavaan jekkuun ei tarvitse kuin ruokatauon ja mikron. Laita mikro sulatusasetukselle ennen ruokataukoa. Harva tajuaa katsoa mikron tehot ennen kuin huomaa, että ruoka on vielä kylmää lämmityksestä huolimatta. Muista kuitenkin omaa ruokaa lämmittäessäsi tarkistaa, että säädöt ovat kohdallaan!

JASMI MYLLYLAHTI

Suolaa kahvikupissa

Käytännön pila päivässä pitää mielen virkeänä! Ripottele kaikessa hiljaisuudessa hyvän työkaverin kahvikuppiin reilu satsi suolaa ja tsekkaa reaktiot. Jokun jälkeen on syytä tarjota uusi kupillinen sufeeta (ilman suolaa tällä kertaa!) ja varautua siihen, että yllättävä kostoisku on varmasti luvassa!

SUVI PARTINEN

TUOMO SOHLMAN

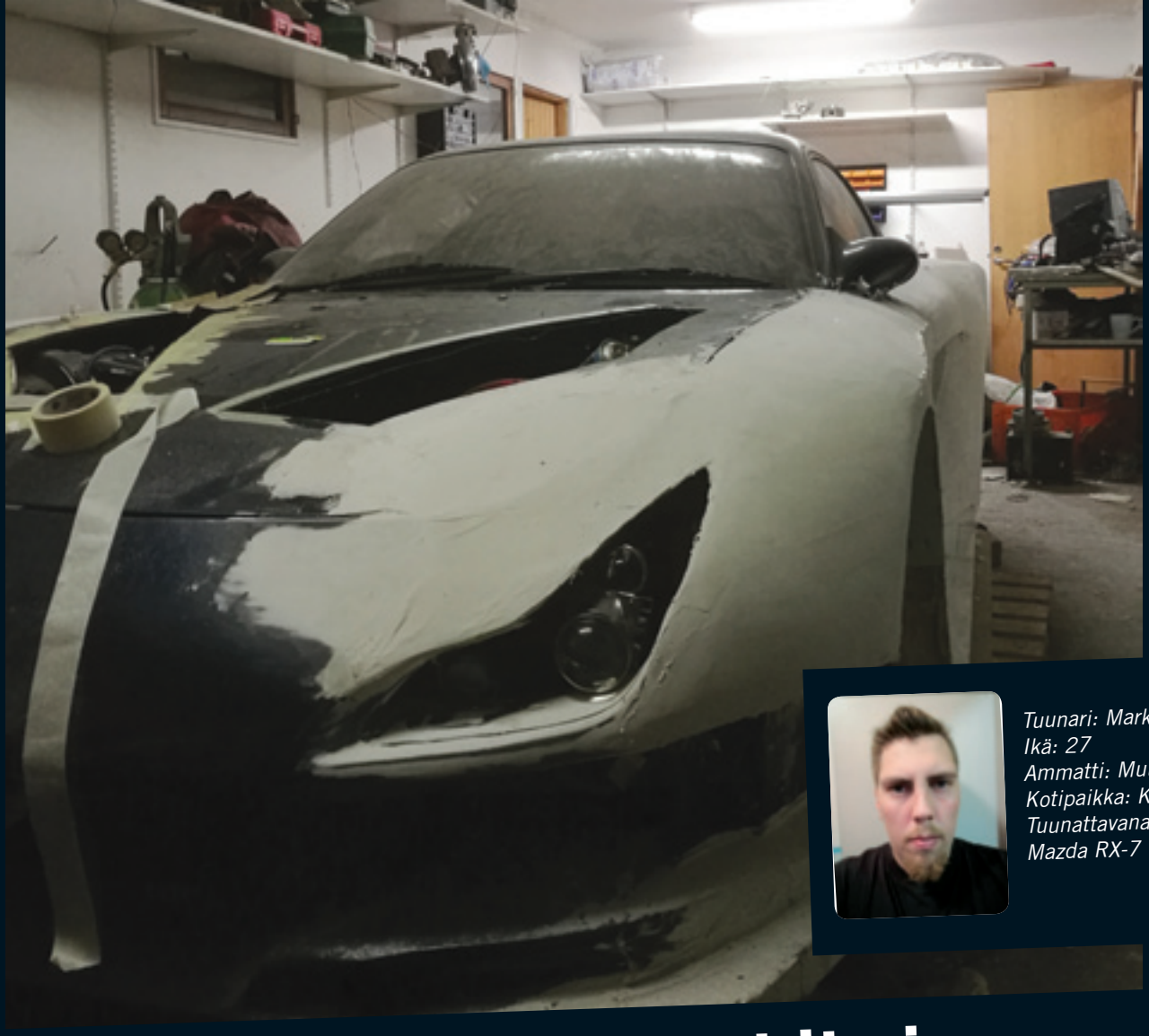

Tuunari: Marko Natri
Ikä: 27
Ammatti: Muurari
Kotipaikka: Kauhajoki
Tuunattavana: Mazda RX-7

Drifting - suorat mutkiksi

– No driftingissähän on tarkoitus ajaa autolla poikittainsa, helevetin lujaa, mutkahan, tuumasi kauhajokelainen **Marko Natri** haastattelun aluksi.

Ennen driftingiä Marko oli ajanut kartingia ja moottoriurheilu muutenkin tuttua puuhaa, sillä perheessä on muitakin lajista kiinnostuneita.

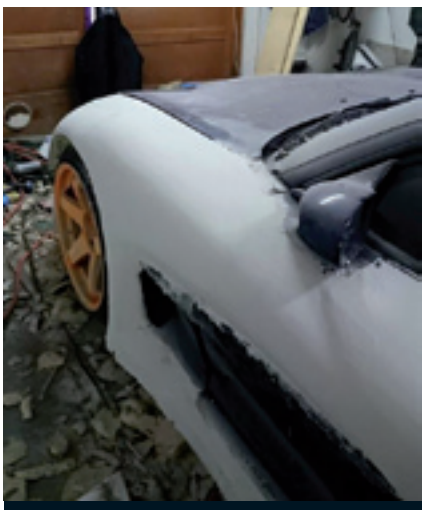

Massaa helmoihin.

Marko tekee yhteistyötä Isokorpi Customs -porukan kanssa muun muassa autojen ja moottorien rakentelun merkeissä. Markolla on myös oma ”porukka” Natri Racing Team, jonka kanssa hän rakentelee Mazda RX-7:aa drifting ja time attack -käyttöön.

Laji ja auto Japanista

Driftaus on kotoisin Japanista, jossa se kehittyi omaksi ajomuodokseen 70-luvulla. Japanista Markokin on käynyt hakemassa Mazda RX-7:nsa. Hän haaveilee myös pääsevänsä ajamaan driftingiä Japaniin.

Driftingissä autolla ajetaan sivuluisussa radalla. Luisun nopeus, kulma ja jopa savun määrä vaikuttavat pisteytykseen kisoissa. Tuomaristo antaa jokaiselle mutkalle ihannenopeuden, kulman ja niin sanotun clipping pointin. Niistä jokainen pisteytetään erikseen. Ihannesuorituksessa nopeudesta saa 20 pistettä ja muista osioista 30 pistettä. Nopeudet pyörivät 100-200 kph haarukassa. Aina pyritään kuitenkin tuomariston antamaan ihannesuoritukseen myös nopeuksien osalta.

Street, Prostreet ja Pro2

Street-luokka on tarkoitettu aloittelijoille. Siinä ei vielä vaadita turvakaaria ja rajoitettu entry-nopeus on 80 kph.

Niin sanottuun entry-luokkaan pääsee kisaamaan normaalilla tai miedosti viritetyllä takavetoisella autolla.

Prostreet-luokassa harjoitellaan jo kilpailemista ja kilvan ajamista. Siellä vaaditaan jo turvakaaret. Myös ajonope-

Pyörät kääntyvät reippaasti.

KUVAT MARKO NATRI

ILMOITA OMASTA MENOPELISTÄSI!

Lähetä tiedot sähköpostiosoitteeseen: **ida.kuikka@rakennusliitto.fi**

Pellin alla 947 heppaa.

MIKA MÄKI

Näytteillä.

udet ovat jo korkeampia ja säännöt ovat AKK Motosportin sääntökirjan mukaiset.

Time attack kuin sprintti

Time attack vertautuu rallisprinttiin, jossa ajetaan kelloa vastaan. Siinä ajetaan kaksi kierrosta, joista ensimmäinen on harjoitusrinki. Kierrosten ajat tarkastetaan ja niin sanottu hotlap eli paras aika jää voimaan ja sitä verrataan tuomariston antamaan ihanneaikaan.

Yleensä time attackin aikana ajetaan uusia rataennätyksiä, koska aerodynamiikka ja autojen tehot ovat aivan toista luokkaa kuin normaalissa ratakilpailussa. Time attackissakin kuskin ja auton on täytettävä AKK:n vaatimukset, muita rajoituksia tai vaatimuksia ei ole.

Jäljellä katto ja lohko

Markon Mazda RX-7:ssä oli tehtaalta haettuna 1.3-litrainen wankel twin turbo, 250-280 hevosvoimaa ja se painoi 1218-1340 kiloa. Marko on kuitenkin rakentanut autonsa lähestulkoon kokonaan uusiksi ja siihen on lisätty AKK:n hyväksymät turvakaaret.

Vanhaa autossa ovat vain katto ja moottorin lohko. Moottorin liikkuvat osat on korvattu ulkomailta tilatuilla Billet-osilla, pääasiassa Australiasta, Uudesta-Seelannista ja Japanista.

Auton rakenteluoperaatioon kannattaa Markon mukaan varata aikaa puolisentoista vuotta, jotta auton saa rauhassa tehtyä hyvin. Syytä on myös ottaa huomioon, että rakentamiseen palaa rahaa, joten rakennusaika voi olla huomattavasti arveltua pidempi jo siitäkin syystä.

Kevyt heppahirmu

Marko on riisunut autosta kaiken turhan. Uudelleen rakennetussa Mazdassa on 947 hevosvoimaa, se painaa 786 kiloa, kiihtyy nollasta sataan 2,7 sekunnissa ja vääntöä löytyy 968 Nm.

Kiinalainen tiiviste ei ihan sovi.

Myös auton alusta on kokonaan uudelleen rakennettu sekä korkeus- ja jäykkyyssäädettäväksi. Asennettu on myös esijännite ja ylipäänsä kaikki säädettävä, mikä on alustan osiin mahdollista asentaa camber- ja caster-kulmista lähtien.

Mazdassa on tällä hetkellä alla Toyo 888R semi slicks -renkaat kooltaan 285-40-18. Rengassarjoja kilpailupäivänä kuluu useita.

Markolle tuttuja ratoja ovat kotirata Botnia Ring, Pesämäen urheilukeskus sekä Alatalkkari-areena. Muista Suomen radoista hän mainitsee Ouluzonen, Alastaron, Ahveniston ja Motoparkin.

Harrastustaan Marko aikoo jatkaa putki punaisena läpi tulevien kilpailu kausien.

THOMAS FORSANDER, JARI KAPANEN, ELLI-ILONA MÄKELÄ, JAN SÄRKKÄ

LÄHTEET: TIMEATTACK.FI, WIKIPEDIA, AUTOURHEILU.FI

AKI KETTUNEN

Oikeutta saat...ava!

Kuvaustilanteessa syyttömiä ei tuomittu.

Normipäivä toimistolla. Tässä muutama esimerkki liiton toimista työntekijän kohdatessa kaltoinkohtelua työnantajan toimesta.

Case palkka

Talotekniikan palkkaryhmittelyyn liittyi erimielisyys, josta Espoon käräjäoikeus pyysi lausunnot LVI-Tekniset urakoitsijat ry:ltä ja Rakennusliitto ry:ltä, joiden perusteella työtuomioistuin antoi lausuntonsa.

Kysymys oli sprinkleriasennustyötä tehneen asentajan palkkaryhmästä ja siitä, voidaanko asentajalle maksetut kulukorvaukset katsoa osaksi vähimmäispalkkaa. Asentajalle maksettiin palkkaryhmän S mukaista palkkaa, vaikka mielestään hän oli työllään osoittanut ansaitsevansa korkeamman palkkaryhmän mukaista palkkaa.

Lausuntojen antajat olivat yhtä mieltä siitä, että työntekijä sai palkkaa väärän palkkaryhmän mukaan, koska hän oli osoittanut pystyvänsä työskentelemään korkeamman palkkaryhmän vaatimusten mukaisesti. Lausunnoissa oltiin yksimielisiä myös siitä, ettei kulukorvauksia voi sisällyttää osaksi vähimmäispalkkaa.

Case huumeet

Työntekijä oli hieman viihdekäyttänyt huumausaineita vapaa-ajallaan. Lisäksi hän oli ostanut huumausainekasvin siemeniä Alankomaista ja kasvattanut kotonaan huumekasveja. Poliisin tekemä kotietsintä johti käräjäoikeuden tuomioon. Saatuaan tiedon tuomiosta päätti työnantaja lopettaa työsuhteen luottamuspulaan vedoten. Työntekijä oli ollut töissä täysin työkykyinen, joten halusi oikeutta. Työntekijä otti yhteyttä Rakennusliittoon, joka lähti viemään asiaa eteenpäin.

Työtuomioistuimen pohdinnan jälkeen todettiin, että työntekijä oli laittomasti irtisanottu. Työnantaja joutui korvaamaan irtisanomisajan palkan kuudelta viikolta viivästyskorkoineen ja maksamaan peruusteettomasta työsuhteen purkamisesta korvauksen työttömyysvakuutusrahastolle.

Vapaa-ajan riennot eivät ole irtisanomisperuste silloin, kun ne eivät vaikuta työsuorituksiin. Don't fuck with the union!

Case potkut

Konserni irtisanoi työsuojeluvaltuutetun töiden uudelleenjärjestelyn yhteydessä. Se ei kuitenkaan huomioinut työsuojeluvaltuutetun olleen konsernin usean yhtiön yhteinen työsuojeluvaltuutettu.

Tämän jälkeen konserni palkkasi useita uusia työntekijöitä ja työsuojeluvaltuutettu työllistyi kuukauden jälkeen toiseen firmaan, vaikka kyseinen urhoollinen ja pätevä työsuojeluvaltuutettu olisi pystytty helposti työllistämään erään konsernin alaisen yrityksen avoinna olleesseen varastotyöhön.

Rakennusliitto alkoikin vääntämään oikeutta työntekijälle ja lopputulema oli työntekijää miellyttävä. Konserni tuomittiin korvaamaan työsuhteen perusteettomasta päättämisestä yli 40 000 euroa ja lisäksi korvauksen työttömyysvakuutusrahastolle. Työntekijä olisi saanut suuremman korvauksen, jos työttömyyttä olisi jatkunut pidempään.

Case vaikea

Työntekijä oli hankkinut työkieltoja usealle työmaalle omalla aggressiivisella käytöksellään. Työnantaja lomautti kyseisen työntekijän ja palkkasi tämän kieltolistan työmaille vuokratyöntekijöitä.

Lomautuksen venyessä työmaakieltojen takia 200 päivään työntekijä päätti irtisanoutua. Hän olisi kuitenkin voinut työllistyä lyhyeksi aikaa työmaalle, jonne hänellä ei vielä ollut työkieltoa. Hänen entinen työnantajansa palkkasi kuitenkin tälle työmaalle kaksi uutta raitista ja rauhallista työntekijää, vaikka tätä työtä olisi pitänyt tarjota vanhalle työntekijälle ensin.

Työtuomioistuimen päätös oli luonnollisesti työntekijän puolella tässä asiassa, koska työnantajan tulee ensin työllistää lomautettu henkilö, jos tämä vain on pätevä kyseiseen työhön. Oikeudellisesti tilanne oli siis selkeä. Käytännössä kuvatunlainen tapaus ei ole aivan näin mustavalkoinen, sillä aggressiivinen työntekijä on riski myös muille työntekijöille.

HANNU HUUPPONEN, MARKO "MAAGO" KARVONEN, SAIJA KUIVALA, MIKKO LEHTO, JAN SÄRKKÄ, MARIUS TOIRE

VALMISTAUDU ELÄMYKSIIN

TAHKO
SpaHotel

Tahko Spa Oy Ketaankatu 1, 73210 TAHKOVUORI | info@tahkospa.fi | +358 600 550 118 www.tahkospa.fi

A Posti Oy
Posti Green

SUOMALAISTA PALVELUA

Kuljettaja kaikilla lisäominaisuuksilla

1. Sama bonus kaikille autoillesi

Voit saada ykkösauton bonuksen myös kakkosautollesi, sillä bonukset ovat henkilökohtaisia.

2. Maksimibonus 80 %

Maksimibonus Turvan liikennevakuutukselle on nyt 80 % aiemman 70 %:n sijaan. Maksimibonus on mahdollista saavuttaa aiempaa ripeämmin.

3. Vahinko kirpaisee aiempaa vähemmän

Jos vahinko sattuu, bonuksesi putoaa enää vain 15 prosenttiyksikköä, kun aikaisemmin bonus laski pääsääntöisesti 20 prosenttiyksikköä. Voimassaolevista vakuutuksistasi bonus alenee vain siinä vakuutuksessa, josta korvaus on maksettu.

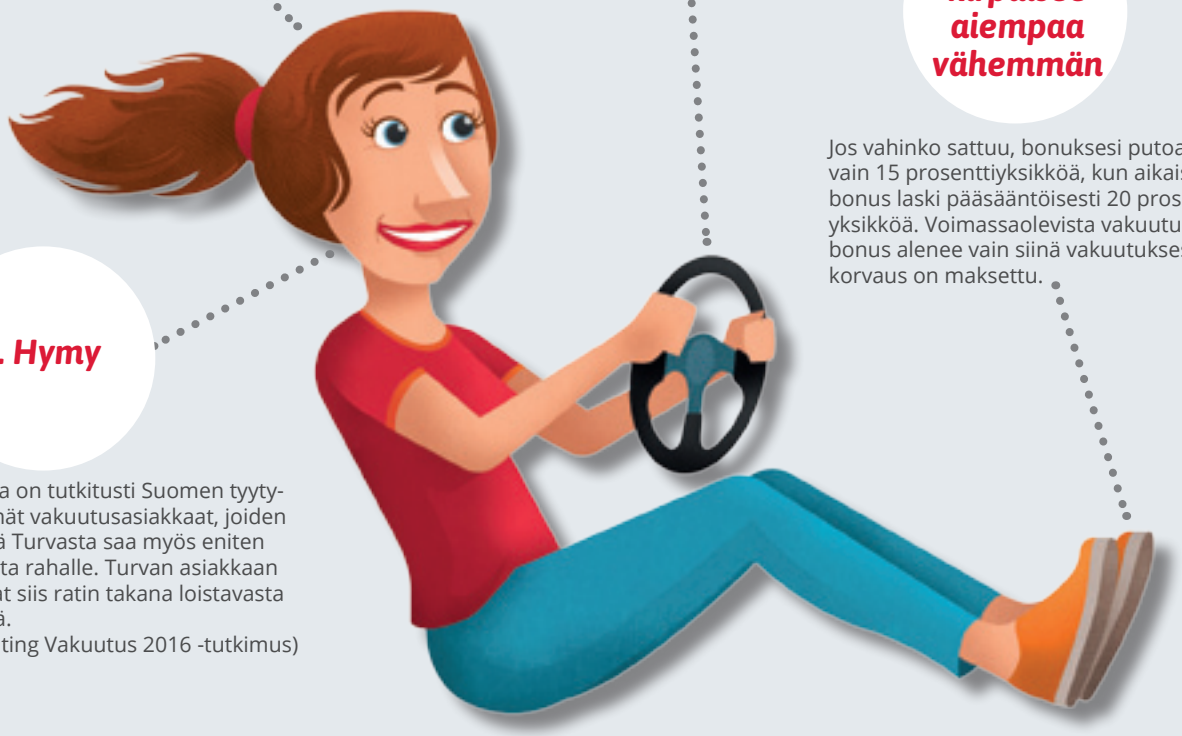

4. Hymy

Turvassa on tutkitusti Suomen tyytyväisimmät vakuutusasiakkaat, joiden mielestä Turvasta saa myös eniten vastinetta rahalle. Turvan asiakkaan tunnistat siis ratin takana loistavasta hymystä.
(EPSI Rating Vakuutus 2016 -tutkimus)

Turvan uudella liikennevakuutuksella päivität autoilusi uudelle tasolle. Mainion liikennevakuutuksen paras aisapari on ammattiliiton jäsenille räätälöity Liittokasko. Sen laaja sijaisautoetu takaa vara-auton käyttöösi jopa tunnissa, jos oma ajopelisi saa kohtalokkaan kolhun tai simahtaa teknisen vian takia kesken matkan.

Lisää hyviä syitä hymyyn voit lukea osoitteessa turva.fi/liikennevakuutus.

Keskinäinen Vakuutusyhtiö Turva • www.turva.fi • puh. 01019 5110

turva
Hymyile, olet Turvassa